

Natura 2000 gebied 58 – Landgoederen Brummen

CONCEPT GEBIEDENDOCUMENT

Kenschets

Natura 2000 Landschap:	Beekdalen
Status:	Habitatrichtlijn
Site code:	NL3004005
Beschermd natuurmonument:	-
Beheerder:	Natuurmonumenten
Provincie:	Gelderland
Gemeente:	Apeldoorn, Brummen
Oppervlakte:	698 ha

Gebiedsbeschrijving

Landgoederen Brummen bestaat uit de deelgebieden Leusveld, Landgoed Voorstonden en de Empesche en Tondensche Heide. Deze terreinen liggen op de overgang van de droge zandgronden op de oostelijke flank van de Veluwe naar het vochtige rivierkleigebied van het IJsseldal. De landgoederen danken hun bijzondere ecologische kwaliteit aan kwel- en bronwater. Hoewel de grondwaterinvoer sterk is verminderd, heeft de bijzondere geohydrologische gesteldheid ervoor gezorgd dat schraalland- en veenrestanten nog aanwezig zijn.

Leusveld en Voorstonden zijn landgoederen met oud loofbos met een rijke ondergroei, naaldbos, akkers en soms zeer natte graslanden. De gebieden hebben een reliëfrijk oppervlak bestaande uit dekzandruggen met ingesloten laagten en een groot aantal beken en poelen. Het grootste deel van de dekzandruggen heeft een zuidwest-noordoost gerichte oriëntatie en de stromingsrichting van de beken is hieraan gelijk. In de laaggelegen delen van het gebied kan in de natte perioden kwel tot in het maaiveld komen. Op deze plaatsen kan soms blauwgrasland voorkomen. Langs de beken komen elzenbroekbossen en vogelkers-essenbossen voor.

De Empesche en Tondense Heide bevatten vochtige heidevelden, schrale graslanden en natte bosjes.

Begrenzing

PM

Natura 2000 database

Habitattypen

Code	Habitatype
H3130	Zwakgebufferde vennen
H4010	Vochtige heiden
H6230	Heischrale graslanden
H6410	Blauwgraslanden
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen

Habitatrichtlijnsoorten

Soortnr	Soort
H1166	Kamsalamander
H1831	Drijvende waterweegbree

Voorstel voor het toevoegen aan de database:

H9160 Eiken-haagbeukenbossen ¹
H91E0 Vochtige alluviale bossen ¹

Kernopgaven

5.05 **Schraalgraslanden:** Herstel kwaliteit en uitbreiding areaal van heischrale graslanden
*H6230 en blauwgraslanden H6410.

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Habitattypen

H3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het *Littorelletalia uniflorae* en/of *Isoëto-Nanojuncetea*

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.

Toelichting Het habitatype zwakgebufferde vennen komt met een klein oppervlakte voor en de kwaliteit is matig tot goed. Zwakgebufferde vennen zijn ook van groot belang voor een aantal bijzondere soorten, zoals H1166 kamsalamander en zeldzame insecten zoals de gerande waterspin.

H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A).

Toelichting Het habitatype vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A) komt voor op een klein oppervlakte, in een gradiënt met H6410 blauwgraslanden en H6230 heischrale graslanden. De kwaliteit is matig tot goed. Wegens de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding, en ten behoeve van de fauna, wordt uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit nagestreefd.

H6230 * Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)

Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting Het habitatype heischrale graslanden is van matige kwaliteit. De laatste jaren is wel enige verbetering opgetreden. Verbetering van de kwaliteit is goed mogelijk en wordt nagestreefd wegens de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding.

- H6410** **Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinion caerulea*)**
 Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
 Toelichting Momenteel komt het habitatype blauwgraslanden over een klein oppervlakte en in matige kwaliteit voor. In het gebied zijn potenties voor uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit aanwezig. Deze worden nagestreefd wegens landelijk de zeer ongunstige staat van instandhouding van het habitatype.
- H7150** **Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het *Rhynchosporion***
 Doel Behoud omvang en kwaliteit.
 Toelichting Het habitatype pioniervegetaties met snavelbiezen komt voor op plagplekken in begroeiingen van het habitatype H4010 vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A), maar zal voor een groot deel weer omvormen tot vochtige heiden. Voor behoud van de soortensamenstelling is het van belang her en der in het terrein pionierplekken te behouden.
- H9160** **Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukbossen behorend tot het *Carpinion-betuli***
 Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit eiken-haagbeukenbossen, *hogere zandgronden* (subtype A).
 Toelichting Het habitatype eiken-haagbeukenbossen, *hogere zandgronden* (subtype A) komt onder andere in de deelgebieden Voorstonden in matige kwaliteit voor. Wegens de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding wordt verbetering van kwaliteit nagestreefd.
- H91E0** ***Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)**
 Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige alluviale bossen, *beekbegeleidende bossen* (subtype C).
 Toelichting Het subtype vochtige alluviale bossen, *beekbegeleidende bossen* (subtype C) komt grotendeels in matige kwaliteit voor in de deelgebieden Leusveld en Voorstonden. Wegens de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding wordt verbetering van kwaliteit nagestreefd.
- Soorten**
- H1166** **Kamsalamander**
 Doel Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
 Toelichting De populatie van de kamsalamander maakt deel uit van een metapopulatie die zich bevindt in de zuidwestelijke IJsselvallei, globaal gelegen tussen Dieren, Apeldoorn en Deventer. Binnen de begrenzing komt de soort verspreid voor: op het Leusveld, op landgoed Voorstonden en op de Empesche en Tondensche heide. Verbindingen met de randzomen van de Veluwe en met de populaties in de uiterwaarden van de IJssel en op landgoed De Poll zijn essentieel voor de meta-populatie. Verbetering kwaliteit omvat tevens verbetering verbinding van populaties onderling en met belangrijke leefgebieden buiten het Natura 2000 gebied.
- H1831** **Drijvende waterweegbree**
 Doel Behoud omvang en kwaliteit biotoop voor behoud populatie.
 Toelichting De soort drijvende waterweegbree is uit het gebied bekend, maar het is onduidelijk of zich hier een duurzame populatie bevindt.

Synopsis

<i>Habitattypen</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H3130 Zwakgebufferde vennen	-	+	=	=
H4010_A Vochtige heiden (<i>hogere zandgronden</i>)	-	+	>	>
H6230 Heischrale graslanden	--	+	=	>
H6410 Blauwgraslanden	--	+	>	>
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	+	=	=
H9160_A Eiken-haagbeukenbossen (<i>hogere zandgronden</i>)	--	-	=	>
H91E0_C Vochtige alluviale bossen (<i>beekbegeleidende bossen</i>)	-	-	=	>

<i>Soorten</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
H1166 Kamsalamander	-	+	>	>
H1831 Drijvende waterweegbree	-	-	=	=

¹ Op basis van recente informatie blijkt het habitattypen thans voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied.